

ΜΟΥΣΙΚΗ

Διαδικτυακό μάθημα για τη Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία Β' και Γ' Λυκείου

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Η κοινωνία, η παιδεία και η τέχνη της μουσικής Η ουσία της ψυχαγωγίας και η ευκολία της διασκέδασης

Άρθρο του ΘΑΝΑΣΗ ΔΡΙΤΣΑ, καρδιολόγου στο Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο, συνθέτη.

Έντυπη Έκδοση Ελευθεροτυπία, Τρίτη 25 Ιουνίου 2013

Δεν είναι τυχαίο ότι στον αρχαίο κόσμο η μουσική κρατούσε σταθερά τη θέση της στον κορμό της παιδείας. Είναι διαχρονική, βαθυστόχαστη και επιστημονικά προφητική η θέση του Αριστοτέλη για την αξία και το ρόλο της μουσικής στην εκπαίδευση, όπως με πληρότητα εκφράζεται στο βιβλίο του «Πολιτικά» στο κεφάλαιο Θ'.

Καθορίζει ως τέσσερα (4) τα κύρια μαθήματα στα οποία πρέπει να εκπαιδεύονται οι νέοι και αυτά είναι «γράμματα» (δηλ. ανάγνωση, γραφή, γραμματική), «γυμναστική», «ιχνογραφία» και «μουσική». Η θέση του Αριστοτέλη είναι ότι η μουσική τείνει κάπως προς την αρετή, επειδή διαπλάθει το ήθος (όπως η γυμναστική το σώμα), αλλά επίσης εκπαιδεύει τη φρόνηση και μαθαίνει τον άνθρωπο να απολαμβάνει σωστά και να περνάει ευχάριστα τις ώρες της ανάπαυσης. Και μάλιστα ο Αριστοτέλης έχει συλλάβει τους δύο τρόπους που ο άνθρωπος χρησιμοποιεί τη μουσική, δηλαδή και ως «παιδεία» (δηλ. εκπαιδευτικό εργαλείο) και ως «παιδιά» (δηλ. παιχνίδι και ευχαρίστηση).

Έχει επιστημονικά αποδειχθεί σήμερα ότι τα παιδιά που ξεκινάνε μουσική στα 6-7 τους χρόνια αποκτούν μεγαλύτερη ικανότητα συγκέντρωσης, καλύτερη μνήμη, μεγαλύτερη μαθηματική ικανότητα, αποκτούν πειθαρχία στη μελέτη τους και αποκτούν μεγαλύτερη δυνατότητα ανεξαρτησίας κινήσεων. Επίσης τα παιδιά που συμμετέχουν σε ορχήστρες ή χορωδίες μαθαίνουν να συνεργάζονται καλύτερα με άλλα παιδιά και να έχουν καλύτερη δυνατότητα ακρόασης του διπλανού τους ανθρώπου, άρα και μεγαλύτερη ικανότητα επικοινωνίας.

Οι αρχαίοι Έλληνες ήξεραν λοιπόν ότι με τη μουσική εκπαίδευση θα παράγουν περισσότερο ανεπτυγμένους εγκεφάλους και θα στελεχώνουν την κοινωνία τους με άτομα που διαθέτουν πολλαπλές δεξιότητες -δεν ήταν καθόλου τυχαίο ότι τοποθετούσαν τη μουσική στον κορμό της παιδείας. Την αρχαία ελληνική άποψη για το σημαντικό ρόλο της μουσικής στην ανάπτυξη του εγκεφάλου επιβεβαιώνουν τα πορίσματα των μελετών της σύγχρονης νευροεπιστήμης. Η σημερινή ωδειακή παιδεία κατευθύνει περισσότερο τους σπουδαστές στο πώς να πετύχουν μια επαγγελματική θέση στην κοινωνία μέσω της μουσικής παρά στο να μάθει στο άτομο πώς μπορεί να αποκτήσει πολλαπλές δεξιότητες μέσω μουσικής. Πιστεύω ότι οι σύγχρονες ηγεσίες των υπουργείων Παιδείας ή Πολιτισμού δεν έχουν καν αντιληφθεί την αξία της μουσικής εκπαίδευσης ως κοινωνικού αγαθού. Η προσωπική μου παρατήρηση από διαλέξεις που έχω δώσει σε μουσικά σχολεία της χώρας είναι ότι οι μαθητές των μουσικών σχολείων είναι περισσότερο δραστήρια, αισιόδοξα και δημιουργικά παιδιά σε σχέση με μαθητές άλλων σχολείων.

Δυστυχώς η πλειονότητα του κόσμου αντιμετωπίζει σήμερα την τέχνη της μουσικής απλά ως μέσο διασκέδασης. Η λέξη «διασκέδαση» προέρχεται ετυμολογικά από το αρχαίο ρήμα «διασκεδάννυμι» που σημαίνει διασκορπίζω/αποκλίνω. Διασκεδάζω σημαίνει ακούω μουσική προκειμένου να ξεχάσω και να ξεφύγω κάπου αλλού. Το πραγματικό νόημα και ο στόχος της μουσικής είναι η λέξη ψυχαγωγία (δηλαδή αγωγή ψυχής), που σημαίνει βέβαια κάτι πολύ πλατύτερο όσον αφορά τον παιδευτικό ρόλο της μουσικής ατομικά και κοινωνικά. Η μουσική αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο για την ανάπτυξη και την εκπαίδευση του ανθρώπινου εγκεφάλου, όπως η φυσική άσκηση για το σώμα μας. Ο συνδυασμός μάλιστα της φυσικής άσκησης με τη μουσική αποτελεί την ιδανικότερη μέθοδο για τη διατήρηση της υγείας. Θυμάμαι ακόμη τα εξής σοφά λόγια του Μάνου Χατζιδάκι, που συνοψίζουν πολλά ουσιώδη ζητήματα για το ρόλο και το νόημα της μουσικής (απόσπασμα συνέντευξής του): «Η μουσική δεν είναι μαστίχα για το στόμα εφήβων που επιδεικνύουν τα αθλητικά τους κορμιά σε σκοτεινά νυχτερινά στέκια, ούτε η μουσική είναι κάτι για τους επαγγελματίες της νύχτας που θέλουν κάτι για παρέα, για να αποφύγουν τον ύπνο που τους κυριεύει. Η μουσική είναι τελετή αποκάλυψης που απαιτεί αθωότητα και μνήμη. Η μουσική είναι ασκήσεις με στόχο την αποκάλυψη».

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Να παρατηρήσετε και να σχολιάσετε την οργάνωση και τη συνοχή του κειμένου σε σχέση με την πρόθεση/τον σκοπό του συγγραφέα. Βλ. και Έκφραση-Έκθεση Β' λυκείου σ. 56 και 248.
2. Να σχολιάσετε την παρατήρηση του Αριστοτέλη για τους δύο τρόπους με τους οποίους ο άνθρωπος χρησιμοποιεί τη μουσική. Να δώσετε παραδείγματα και από την προσωπική σας εμπειρία.
3. Πώς αντιλαμβάνεστε την αξία της μουσικής εκπαίδευσης ως κοινωνικού αγαθού; Με ποια επιχειρήματα υποστηρίζει ο συγγραφέας την άποψή του για την αξία της μουσικής εκπαίδευσης ως κοινωνικού αγαθού;
4. Ποιο είναι το «λάθος» της σημερινής ωδειακής παιδείας; Πού θα έπρεπε να στοχεύει σύμφωνα με τον συγγραφέα;
5. Ποια συμπεράσματα μπορείτε να βγάλετε για τον ρόλο και το νόημα της μουσικής από τα λόγια του Μάνου Χατζιδάκι;
6. Ο συγγραφέας παρατήρησε ότι οι μαθητές των μουσικών σχολείων είναι περισσότερο δραστήρια, αισιόδοξα και δημιουργικά παιδιά, σε σχέση με μαθητές άλλων σχολείων. Γιατί, φαντάζεστε, ότι μπορεί να ισχύει η παρατήρηση αυτή;

Πηγή : [Πολύτροπη Γλώσσα](#)

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Μουσική, η τέχνη -και επιστήμη- των ήχων

Νίκος Φαρούπος

<http://logwn-paignia.gr/article/mousiki-i-techni-ke-epistimi-ton-ichon/>

Μουσική είναι η οργάνωση των ήχων με σκοπό τη σύνθεση ή το σύνολο ήχων από το οποίο απαρτίζεται ένα μουσικό κομμάτι ή η εκτέλεση ενός μουσικού έργου. Η μουσική είναι λοιπόν τέχνη και όχι μόνο: η μουσική είναι έκφραση, η μουσική είναι ρυθμός, η μουσική, εντέλει, είναι ανάγκη. Γεννήθηκε μαζί με τον άνθρωπο, ο οποίος κατάφερε γρήγορα να διακρίνει αρμονικούς φυσικούς ήχους που τον βοηθούσαν στη ζωή του. Σταδιακά άρχισε να τους ανασυνθέτει δημιουργικά.

Στην αρχαιότητα η μουσική ήταν στοιχείο μόρφωσης. Στα νεότερα χρόνια ορίζεται ως η τέχνη έκφρασης των αισθημάτων και των ιδεών με τη βοήθεια αρμονικά συνδυασμένων ήχων, η μελωδία μιας μουσικής σύνθεσης που εκτελείται με φωνή, με όργανα ή και ορχήστρα, και στηρίζεται στη μελωδία, την αρμονία, το ρυθμό, τον τονισμό κ.ά. Η μουσική επιδρά στον άνθρωπο με οργανωμένες ηχητικές δομές που αποτελούνται κυρίως από τους τόνους και βρίσκεται περισσότερο κοντά στο λόγο, τους κραδασμούς της φωνής που εξωτερικεύει τον ψυχικό κόσμο του ανθρώπου.

Ο Πλάτων πίστευε ότι η μουσική είναι η κίνηση του ήχου να φτάσει την ψυχή και να της δείξει την αρετή. Ότι η μουσική δίνει ψυχή στο σύμπαν, φτερά στη σκέψη, απογειώνει τη φαντασία, χαρίζει χαρά στη λύπη και ζωή στα πάντα.

....

Η μουσική δραστηριότητα του ανθρώπου περιλαμβάνει τη δημιουργία, την εκτέλεση και την πρόσληψη, στις οποίες αντιστοιχούν τα τρία στάδια του έργου: σύνθεση, εκτέλεση, ακρόαση.

.....

Με κάποια μουσικά κομμάτια, μας συνδέουν σκέψεις και μνήμες ανεξίτηλες. Εικόνες φορτισμένες με συναισθήματα χαράς, λύπης, μοναξιάς, ευδαιμονίας, λιβιδικής έξαρσης ή ψυχικής καταρράκωσης. Αν ο έρωτας είναι ναρκωτικό, η μουσική είναι θέωση. Μας χαρίζει τον παράδεισο, το ζεν, τη γαλήνη, διεγείρει τα πλήθη με εμβατήρια, ενώνει τις μάζες σε μια εξέγερση. Συχνά οι νότες δεν διστάζουν να παρακάμψουν τον εγκέφαλο και να κυριεύσουν το σώμα, να το κατακτήσουν, να το υποδουλώσουν και να το διατάξουν να υπακούσει στα κελεύσματά τους.

Στιγμές ηδονής και χαμόγελα συνταιριάζουν θαυμάσια με ένα λα μινόρε, ένα ποτάμι δάκρυα με ένα σολ ματζόρε, ένα δυνατό γέλιο με ένα μι εβδόμης. Η χαρά-ματζόρε- και η λύπη -μινόρε- μπορούν να συνταιριάζουν, όπως μπορείς να κλαις και να γελάς ταυτόχρονα, όπως λούζεσαι στο φως του ήλιου μαζί με τις σταγόνες της βροχής, όπως μπορείς να αγαπάς και ταυτόχρονα να μισείς, έτσι μπορείς να παίζεις την ίδια στιγμή δυο νότες, μια μινόρε με μια ματζόρε. Μια έκρηξη χαράς με έναν διάλογο εγχόρδων και πνευστών, μια ουράνια συγκίνηση με τον επιβλητικό ήχο ενός εκκλησιαστικού οργάνου.

Η μουσική είναι αλληλένδετη με τη ζωή του ανθρώπου. Παράγει συναισθήματα, μας διηγείται ιστορίες χαράς και λύπης, μας ηρεμεί, μας διασκεδάζει με τραγούδια και χορούς, μας τρομάζει, μας δημιουργεί δέος, μας συνδέει με τα βαθύτερα στρώματα του άπιαστου Εγώ και της ύπαρξής μας, μας ενώνει με τη φύση με φυσιολατρικά τραγούδια, μας βοηθάει στην προσέγγιση του θείου με θρησκευτικούς ύμνους, μας

μεγαλώνει με παιδικά τραγούδια και νανουρίσματα, μας χαρίζει έργα υψηλής διανοητικής σύλληψης και απόλαυσης και συνοδεύει με μοιρολόγια το θάνατο.

Ο Μπετόβεν είπε ότι «η μουσική είναι ένας μεσίτης μεταξύ της ζωής του νου και της ζωής των αισθημάτων». Ο Νίτσε έγραψε ότι «χωρίς τη μουσική, η ζωή θα ήταν ένα λάθος» ενώ, σύμφωνα με τον Πυθαγόρα, «η μουσική ξυπνά στην καρδιά τον πόθο των ωραίων πράξεων».

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Να σχολιάσετε την άποψη του Πλάτωνα για τη μουσική.
2. Ποιες από τις λειτουργίες της μουσικής, όπως αναφέρονται στο άρθρο, θεωρείς πιο σημαντικές; Να αναπτύξεις τις προσωπικές σου απόψεις και να τις τεκμηριώσεις με δικά σου επιχειρήματα.
3. «*Συχνά οι νότες δεν διστάζουν να παρακάμψουν τον εγκέφαλο και να κυριεύσουν το σώμα, να το κατακτήσουν, να το υποδουλώσουν και να το διατάζουν να υπακούσει στα κελεύσματά τους*»: Να σχολιάσεις αυτή τη διαπίστωση του αρθρογράφου αναπτύσσοντας τις απόψεις σου σε ένα δικό σου κείμενο.
4. Πώς καταλαβαίνεις τη ρήση του Νίτσε «χωρίς τη μουσική, η ζωή θα ήταν ένα λάθος»; Να αναπτύξεις τις σκέψεις σου σε ένα δικό σου κείμενο.
5. Να συντάξετε ένα πολυτροπικό κείμενο για τις λειτουργίες της μουσικής, σύμφωνα με τα δικά σας βιώματα, τις μουσικές σας προτιμήσεις, τις προσωπικές σας εμπειρίες, τα συναισθήματα και τη φαντασία σας. Μπορείτε να συνδυάσετε τον λόγο με μουσική και εικόνα.

Πηγή : [Πολύτροπη Γλώσσα](#)

ΚΕΙΜΕΝΟ 3 (βίντεο)

=====

Η τέχνη του ταξιδιού πάνω στη μουσική συνθετική δημιουργία
(βίντεο) <http://excellence.minedu.gov.gr/video-listing/702-mus-auth>

Μια συζήτηση βραβευμένων φοιτητών του Τμήματος Μουσικών σπουδών του Α.Π.Θ. με τον καθηγητή τους – συνθέτη Χρήστο Σαμαρά.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Πώς προσδιορίζουν τη μουσική σύνθεση οι νεαροί δημιουργοί στο βίντεο;
2. Ποιος είναι «ο στόχος» ενός συνθέτη σύμφωνα με τις μαρτυρίες των νέων συνθετών στο βίντεο;
3. Πότε ένας συνθέτης θα μπορούσε να είναι ευχαριστημένος από τον εαυτό του ως δημιουργό σύμφωνα με τις μαρτυρίες των νέων συνθετών στο βίντεο;

4. Ποια χαρακτηριστικά είχε η μαθητεία των νεαρών συνθετών κοντά στον καθηγητή – συνθέτη Σαμαρά; Πώς περιγράφουν την εμπειρία τους; Πώς επηρέασε τη μετέπειτα πορεία τους;
5. Γιατί να ασχοληθεί ένας νέος με τη μουσική σύνθεση; Ποιες απαντήσεις μπορούν να δοθούν με βάση τις μαρτυρίες των νέων συνθετών και του καθηγητή τους;
6. Να σχολιάσετε το τίτλο του βίντεο λαμβάνοντας υπόψη τις μαρτυρίες των νεαρών συνθετών και του καθηγητή τους, αλλά και τις δικές σας εντυπώσεις παρακολουθώντας τις μαρτυρίες αυτές.

Πηγή : [Πολύτροπη Γλώσσα](#)

ΚΕΙΜΕΝΟ 4

=====

Θέλω να είμαι μουσική – Γ. Αγγελάκας & Ν. Βελιώτης (τραγούδι)

<https://www.youtube.com/watch?v=ATFGkXIwzIs>

Δεν θέλω να μαι ένας ακόμα κρυμμένος θησαυρός
ένας ακόμα που φοβήθηκε να σηκωθεί απ τον πάτο
ούτε με νοιάζει αν θα με πνίξει η φυλακή σου.

Δεν θέλω να μαι ένας ακόμα παγωμένος ποταμός
Ένας ακόμα που φοβήθηκε να πάει πάει παρακάτω
ούτε με νοιάζει αν με πικράνει το φιλί σου.

Θέλω να είμαι η μουσική που ξαγρυπνάει μαζί σου
σαν ασταμάτητη βροχή να πέφτω στην ψυχή σου
να γίνω αέρας και να ρθω να κλαίω στην αυλή σου
σαν σκύλος σαν θεός σαν εραστής σου.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Με ποιους τρόπους η μουσική απελευθερώνει τον στιχουργό;
2. Πώς περιγράφεται η «ερωτική» σχέση του στιχουργού με τη μουσική;
3. Να σχολιάσετε τον τίτλο του τραγουδιού λαμβάνοντας υπόψη τις λειτουργίες της μουσικής όπως περιγράφονται στους στίχους.
4. Αν δεχτούμε ότι η μουσική αποτελεί ανεπανάληπτο προσωπικό βίωμα, πώς ο Αγγελάκας περιγράφει τα δικά του μουσικά βιώματα;
5. Η μουσική του τραγουδιού θα μπορούσαμε να πούμε ότι είναι κάπως ξένη με τις κοινές φόρμες της ελληνικής μουσικής. Με στοιχεία από τα αμερικανικά blues, την ηλεκτρονική και rock μουσική ανατρέπει ως ένα βαθμό τα καθιερωμένα συστατικά μιας μελωδίας. Πώς μπορείτε να σχολιάσετε αυτή την επιλογή του συνθέτη σε σχέση και με τους στίχους του τραγουδιού;

Πηγή : [Πολύτροπη Γλώσσα](#)

KEIMENO 5

[Για τη μουσική] Ανάρτηση- σχόλιο στο Youtube

Το παρακάτω κείμενο αποτελεί μια ανάρτηση-σχόλιο/κριτική ενός χρήστη του youtube για τον δίσκο «The Assassination of Julius Caesar (House Of Mythology)» του νορβηγικού metal συγκροτήματος Ulver.

Ulver - The Assassination of Julius Caesar (House Of Mythology) [Full Album]
<https://www.youtube.com/watch?v=FPewKGoPhHA&t=52s>

The screenshot shows a YouTube interface. On the left, a comment by user 'angellucifer' is visible, dated '3 months ago'. The comment text discusses the author's experience with music, philosophy, and life. On the right, a list of video recommendations is shown, including 'Season of Mist', 'The Ruins Of Beverast - Exuvia (Full Album)', 'Ulver - Messe I.X-VI.X [2013] [Full Album]', 'Ulver - Childhood's End (Full Album) (HD)', 'Igorrr "Savage Sinusoid" (FULL ALBUM)', and 'Ulver - (Full Album) Wars of the Roses [High Quality]'. Each recommendation includes a thumbnail, title, and view count.

Μόλις είχα την πιο συγκλονιστική εμπειρία της ζωής μου. Είμαι μουσικός εδώ και 20 χρόνια σχεδόν. Άρχισα να παίζω κιθάρα σε συγκροτήματα Thrash Metal και στη συνέχεια σπούδασα μουσική και άφησα τις στενές μου «μεταλλικές» προκαταλήψεις κατά μέρος. Άρχισα να ακούω μουσική όπως πρέπει να ακούγεται. Άκουσα τις κινήσεις της χορδής, τις μελωδίες, τα μοτίβα και τα όργανα ως έναν αρμονικό ήχο χωρίς να ανησυχώ αν εντάσσονται σε κάποιο πλαίσιο. Ανοίχτηκα στον εαυτό μου, εξερεύνησα τον εαυτό μου και τη θέση μου στον κόσμο, αποκτώντας ταυτόχρονα μια ευρύτερη κατανόηση της μουσικής. Ήταν ο πιο σίγουρος τρόπος που είχα για να κατανοήσω τον εαυτό μου και τον κόσμο γύρω μου. Παράλληλα σπούδασα φιλοσοφία, θετικές επιστήμες και ψυχολογία. αλλά το καταφύγιό μου ήταν πάντα η μουσική. Την έμαθα σαν να μαθαίνει κανείς τον δρόμο για το σπίτι. Και, όπως τον δρόμο για το σπίτι, ήξερα τη μουσική σαν μέρος του εαυτού μου. Η μουσική, για μένα, είναι το εγώ μου. Δεν είμαι ο εαυτός μου χωρίς τη μουσική. Όχι μόνο χωρίς τη μουσική, αλλά και τη δυνατότητα να διαμορφώνω τις εμπειρίες της ζωής μου σε ένα ηχητικό τοπίο που τις περιβάλλει. Μια αγάπη μετά την άλλη, μια κρίση μετά την άλλη, μια από τα ίδια όλα τα μετατρέπω σε ήχους. Πάντα σε επαγρύπνηση με τη μοναδική ικανότητα που διαθέτω : να συνθέτω μουσική. Η ζωή μου πάντα θρυμματίζεται γύρω μου, αλλά, όπως ένας κυνικός αφηγητής, συνθέτω την ηχητική

λωρίδα (soundtrack) αυτής της αποσύνθεσης σε πραγματικό χρόνο. Εν ολίγοις, η μουσική είναι ο τρόπος που βλέπω τον κόσμο. Είναι ο τρόπος που αισθάνομαι. Είναι ο τρόπος που επικοινωνώ. Δεν ξέρω τίποτα άλλο. Χωρίς μουσική, είμαι συναισθηματικά κενός. Παρακολουθώ τους ανθρώπους γύρω μου να βιώνουν τα πράγματα και να αντιδρούν σε αυτά με βάσανα στην καρδιά, με τύψεις, με δάκρυα, με ειλικρινή πόνο. Παρακολουθώ και αναρωτιέμαι «Πώς είναι να αισθάνονται αυτά τα πράγματα;» Αυτά τα συναισθήματα με περιλούζουν όπως η ξηρή άμμος στον άνεμο. Αυτό με τρομάζει μερικές φορές. Είμαι ανίκανος να νιώσω αγάπη; Ευτυχία; Οτιδήποτε; ...

Όχι. Δεν είμαι ανίκανος. Γνωρίζω τη μουσική μέσα στην καρδιά μου. Και τώρα μόλις άκουσα μια μουσική πιο βαθιά από όσο έχω αισθανθεί ή φανταστεί. Δεν υπάρχει Θεός, αλλά υπάρχει ένας συνθέτης στη Νορβηγία που μιλάει όπως κανένας άλλος δεν μπορεί. Ο οποίος χρησιμοποιεί τον ήχο όπως κανείς άλλος δεν μπορεί. Ο οποίος πετάει τον ήχο στον κόσμο και μόνο εκείνοι που πραγματικά τον αναζήτησαν και αναρωτήθηκαν «γιατί αυτός ο ήχος είναι τόσο κενός;» μπορούν να τον ακούσουν. Εγώ τον άκουσα. Τον άκουσα, και δεν ξέρω τι άλλο να πω, εκτός από «τον άκουσα». Η μουσική δεν με είχε αγγίξει ποτέ κατ' αυτό τον τρόπο. Δεν ήξερα ότι θα μπορούσε να αγγίξει κάποιον σε τέτοιο επίπεδο. Τα έχω ζήσει όλα ψυχολογικά. Βυθισμένος στους «καθαίρετους Γερμανούς φιλόσοφους», άστεγος στους δρόμους του Σικάγο και της Φιλαδέλφειας... αλλά ποτέ δεν είχα βιώσει τίποτα τόσο συγκλονιστικό, όπως ένιωσα όταν έκλεισα τα μάτια μου και άκουσα αυτό το άλμπουμ από την αρχή μέχρι το τέλος. Στέρεψα από λέξεις.

Μετάφραση : Πανταζής Μητελούδης

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Ποιος είναι ο στόχος του συντάκτη και με ποια μέσα τον πετυχαίνει;
2. Ποια χαρακτηριστικά της γραφής του συντάκτη –γλωσσικές επιλογές, εκφραστικά μέσα, σύνταξη, στίξη, οργάνωση του κειμένου κ.ο.κ.– προσδίδουν ζωντάνια σ' αυτό το κείμενο; Να απαντήσετε με συγκεκριμένες αναφορές στο κείμενο.
3. Ποια είναι η σχέση του συντάκτη με τη μουσική; Να περιγράψετε αυτή τη σχέση με δικά σας λόγια.
4. Με ποιους τρόπους ο συντάκτης του κειμένου τεκμηριώνει τα διθυραμβικά του σχόλια για το άλμπουμ «The Assassination of Julius Caesar (House Of Mythology)» του νορβηγικού metal συγκροτήματος Ulver;
5. Να γράψετε ένα δικό σας σχόλιο στο youtube για κάποιο τραγούδι ή άκουσμα που σας αρέσει ιδιαίτερα.

ΚΕΙΜΕΝΟ 6

Έμαθα περισσότερα από έναν δίσκο, παρά τόσα χρόνια στο σχολείο...

www.facebook.com > LeschiRock > posts

Το παρακάτω κείμενο αποτελεί μια ανάρτηση-σχόλιο ενός χρήστη, στην ομάδα Λέσχη Rock, στο Facebook.

Ο Bruce Sprinsgteen συνοψίζει την ιδέα μου για αυτό το κείμενο σε ένα στίχο του από το "[No Surrender](#)", ένα από τα πολλά hits που στριμώχτηκαν στον εμβληματικό του δίσκο "Born In The U.S.A.". Μας λέει λοιπόν το αφεντικό: «Μάθαμε περισσότερα από έναν δίσκο τριών λεπτών, απ' όσα μάθαμε μια ζωή στο σχολείο»

Ανέκαθεν με γοήτευε ο συγκεκριμένος στίχος. Μέσα σε μια πρόταση περικλείει όλα εκείνα που τοποθέτησαν την μουσική στην κορυφή της δικής μου πυραμίδας. Πάνω και από την λογοτεχνία, πάνω από κάθε άλλη τέχνη. Βρήκα και βρίσκω στη μουσική και στους στιχουργούς όλους εκείνους τους μέντορες που ποτέ δεν είχα. Διότι αυτή την αμεσότητα στην μετάδοση ιδεών δεν τη βρίσκεις αλλού, δεν υπάρχει πιο αγνός, πιο τίμιος και πιο ψυχαγωγικός (με την αυθεντική έννοια) τρόπος να καλλιεργηθείς.

Το ταξίδι που κάνουν αυτές οι λέξεις, οι ιδέες και τα μαθήματα ζωής είναι το πιο μαγευτικό στο σύμπαν της διάνοησης και της δημιουργίας. Από ένα πιθανόν τσαλακωμένο και ποτισμένο με καπνό και αλκοόλ κομμάτι χαρτί, από ένα σημειωματάριο με στεγνωμένα δάκρυα να μουτζουρώνουν τις λέξεις. Από ένα κομμάτι χαρτοπετσέτας που έχει γραμμένη μια φράση ή μια ιδέα που επιβίωσε μεταξύ φθοράς και αφθαρσίας, στεκόταν σε τεντωμένο σχοινί και πρόλαβε να αποτυπωθεί πριν σβήσει η πραγματικότητα και αναλάβουν τα όνειρα.

Αυτός είναι ο απόλυτος αγώνας επιβίωσης της ψυχής ενός ανθρώπου και βρίσκει την έννοιά του στις σκέψεις αυτές που κατάφεραν να καταγραφούν.

Αντικατοπτρίζουν συναισθήματα, εμπειρίες, πόνο, χαρά, αγάπη και δυστυχία. Εδώ μπαίνει η μουσική να μετουσιώσει όλα αυτά σε μελωδία, σε ρυθμούς, να δώσει φωνή στην απόγνωση, να γίνει συντροφιά των σκέψεων αυτών. Δε θα βρεις στο σύμπαν ολάκερο παρόμοια σύζευξη. Ο έρωτας που παράγεται μεταξύ μουσικής και λόγου. Δεν μπορεί να εξηγηθεί. Δεν είναι επιστήμη, δεν είναι φυσική, δεν είναι μαθηματικά, είναι απλά μαγεία. Και όπως η μαγεία ενθουσιάζει τα μικρά παιδιά, έτσι και η μουσική μπορεί να ενθουσιάσει και να ερεθίσει τις σκέψεις μας.

"...Now, don't hang on, nothing lasts forever but the earth and sky
It slips away, and all your money won't another minute buy

Dust in the wind - All we are is dust in the wind ..." - Kansas

Πεσιμιστικό το διάσημο άσμα των Kansas; ή μήπως βαθιά ρεαλιστικό και αληθινό; Μη κρατηθείς από τίποτα, είτε υλικό είτε όχι, ό,τι και να είναι, δε θα κρατήσει για πάντα. Τα χρήματα δε σου αγοράζουν χρόνο, μην τους δίνεις τόση αξία γιατί στην τελική είμαστε όλοι σκόνη στον άνεμο - άλλη μια για να το συνειδητοποιήσεις- είμαστε όλοι σκόνη στον άνεμο. Σόλο βιολί, και ξανά, κατανόησέ το και σταμάτα να αναλώνεσαι σε ό,τι δεν αξίζει, σκόνη στον άνεμο φίλε μου...

Δεν είναι διόλου τυχαίο ή συγκυριακό το γεγονός πως την αλφάβητο την μάθαμε «τραγουδιστά», της δώσαμε μουσικότητα για να ξεγελάσουμε τον εγκέφαλο μας από την αγγαρεία.

Δεν υπήρχε κάποτε κάποιος ψυχολόγος ή ειδικός για να υποδείξει ή να εξηγήσει την δυναμική της μουσικής στη διαπαιδαγώγηση. Δεν χρειάζομαι εμπειριστατωμένη μελέτη για το γεγονός πως οτιδήποτε ντυνόταν με μουσική στην παιδική μου ηλικία δε θα το ξεχάσω ποτέ. Από το τραγούδι νανούρισμα της μητέρας μου μέχρι το «α μπε μπα μπλομ» μέχρι την αντίστροφη μέτρηση στο κρυφτό. Όσο ευτελή και αν μοιάζουν έρχονται να αποδείξουν την ισχύ της μουσικής έναντι οποιουδήποτε άλλου τρόπου ασπασμού στην σκέψη, και επίδρασης για το θυμικό μας.

Η ΕΠΙΛΟΓΗ ΜΟΥ ΣΤΗΝ ΗΘΙΚΗ

Η ηθική διαμόρφωση του χαρακτήρα μπορεί να συσχετιστεί άρρηκτα με την μουσική. Αυτό είναι κάτι που οι αρχαίοι Έλληνες φυσικά, μεταξύ αυτών Πλάτωνα και Αριστοτέλη, είχαν κατανοήσει και εκτιμήσει δεόντως. «Η της μουσικής δύναμις», όπως θα βρεις συχνά στα διασωθέντα γραπτά, υπήρξε μέσο επίδρασης στην κουλτούρα και την ψυχοσωματική μας κατάσταση.

Οι ιδέες καλπάζουν πάνω στο κύμα της μελωδίας και, χρησιμοποιώντας αυτήν ως το πλέον ισχυρό μέσο μετάδοσης, τρυπώνουν στο υποσυνείδητό μας μεταφέροντας μαζί τις αξίες τα ιδανικά και όλα εκείνα που δεν μπόρεσαν οι κιμωλίες και τα τετράδια να καταφέρουν τόσο εύκολα.

Μέσα στην ουτοπική του υπερβολή, ο στίχος του Springsteen κρύβει ένα νόημα που κανείς δεν μπορεί να αρνηθεί. Πως μέσα από την τέχνη, είτε αυτή είναι κινηματογράφος, είτε μουσική είτε ζωγραφική είτε οποιαδήποτε καλλιτεχνική δημιουργία μπορείς να πάρεις μαθήματα με τον πιο ευχάριστο και αποτελεσματικό τρόπο.

«Χωρίς Μουσική η ζωή θα ήταν ένα λάθος» – Νίτσε-

Δε βρέθηκε κάποιος να μου δώσει να καταλάβω την αξία του χρόνου στη ζωή μας, την αξία του να μην σπαταλάς τις μέρες σου και βρεθείς ξαφνικά με το τρένο να έχει φύγει, όπως με δόση ειρωνείας και λυρισμού μας διδάσκουν οι Pink Floyd στο "Time".

Υπάρχει καλύτερο μάθημα κατά του ρατσισμού και για την αξία της ειρήνης από τα τραγούδια του Bob Marley;

.....

Μέσω αυτών και άλλων τόσων δημιουργών, έχτισα την όποια προσωπικότητα έχω διαμορφώσει, με προσωπική επιλογή να βασίσω στην τέχνη την ηθική μου ανατροφή. Η συμβουλή μου προς όλους σας είναι αυτή: Μην προσπερνάτε τους στίχους που ακούτε. Μελετήστε τους διαβάστε τους, βάλτε τους στη ζωής σας. Θα αλλάξουν πολλά. Θα δεις...

"...So take the photographs, and still frames in your mind. Hang it on a shelf in good health and good time. Tattoos of memories and dead skin on trial. For what it's worth it was worth all the while..." - Green Day

Οι Green Day μάς θυμίζουν πως μπορεί να πόνεσε εν τέλει, μπορεί να καταριέσαι αλλά είναι λάθος, γιατί άξιζε τον κόπο. Η αγάπη θα φέρει πόνο σχεδόν με μαθηματική ακρίβεια, όμως αξίζει, για όλες εκείνες τις στιγμές ευτυχίας, κράτα αυτές τις «φωτογραφίες», κάνε τατουάζ τις καλές αναμνήσεις και ανέσυρέ τες όταν χρειαστούν. Το ταξίδι ήταν υπέροχο.

Κανείς δεν μου το είπε να το σκεφτώ έτσι...

«Μουσική είναι η κίνηση του ήχου για να φτάσει την ψυχή και να της διδάξει την αρετή [...] Η μουσική είναι ένας ηθικός κανόνας. Δίνει ψυχή στο σύμπαν, φτερά στη σκέψη, απογειώνει τη φαντασία, χαρίζει χαρά στη λύπη και ζωή στα πάντα».

-Πλάτωνας-

Η κάθαρση λοιπόν. Διότι πέρα φυσικά από γνώσεις ή διδαχές, η μουσική μπορεί να μας δώσει το πνευματικό εκείνο καταφύγιο που αναζητούμε όταν τα πράγματα στραβώνουν και χρειαζόμαστε ένα χτύπημα στη πλάτη και μια βαθιά ανάσα ελπίδας. Όταν τα όνειρα μας πάνε να σβήσουν και να πεταχτούν στη φωτιά που καίει στο τζάκι της αμφιβολίας και της απόγνωσης, τα τραγούδια έρχονται να σου κρατήσουν το χέρι την ύστατη στιγμή και σε προτρέπουν να πιστέψεις. Στον εαυτό σου, στην αγάπη και την αλήθεια. Η τέχνη μιμείται την ζωή, και οι μελωδίες τις ψυχικές διαθέσεις μας. Αυτό αναζητούμε στην μουσική: τον καθρέφτη του εαυτού μας για να διαπιστώσουμε τι μας συμβαίνει και να λάβουμε ένα χέρι, ή μάλλον μια νότα βοήθειας.

Η μουσική έχει πολλές μαγικές δυνάμεις και ίσως η πιο δυνατή να είναι αυτή που σε βοηθάει όταν κανείς άλλος δε μπορεί...

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Να σχολιάσετε τον τίτλο του δημοσιεύματος ως προς το περιεχόμενο και την πρόθεση του συντάκτη.
2. Τι προσέφερε στον συντάκτη του κειμένου όλη αυτή η μουσική αναζήτηση; Να απαντήσετε με δικά σας λόγια σε ένα σύντομο κείμενο.
3. Ο συντάκτης της ανάρτησης καταλήγει: «*Η μουσική έχει πολλές μαγικές δυνάμεις και ίσως η πιο δυνατή να είναι αυτή που σε βοηθάει όταν κανείς άλλος δε μπορεί...*». Πώς τεκμηριώνει το συμπέρασμα αυτό στην προηγούμενη παράγραφο;
4. Με αφορμή το κείμενο να περιγράψετε τη δική σας βιοματική σχέση με τη μουσική εξηγώντας πώς λειτουργεί για εσάς η μουσική. Το κείμενό σας θα αποτελέσει ανάρτηση σε κάποιο φόρουμ στο διαδίκτυο με θέμα τη μουσική.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΜΟΥ ΓΙΑ ΟΛΗ ΤΗΝ ΕΝΟΤΗΤΑ

- =====
1. Να συντάξετε ένα συνεργατικό κείμενο χρησιμοποιώντας ένα έγγραφο στο Google Drive με θέμα τη μουσική και τις λειτουργίες της με τίτλο «*Τι είναι η μουσική;*». Να αντλήσετε ιδέες και επιχειρήματα από όλα τα παραπάνω κείμενα της ενότητας
Εναλλακτικά:
Να συντάξετε ένα άρθρο για τη μουσική και τις λειτουργίες της με τίτλο «*Τι είναι η μουσική;*». Να αντλήσετε ιδέες και επιχειρήματα από τα παραπάνω κείμενα της ενότητας.

2. Αν αγαπάτε τη μουσική, δοκιμάστε να γράψετε ένα δικό σας κείμενο με αφορμή τον στίχο του Αγγελάκα *Θέλω να είμαι μουσική*. Το κείμενό σας μπορεί να είναι ποίημα ή πεζό.

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

1. Ως ομάδα να δημιουργήσετε μία εκπομπή για το [europeanschoolradio](http://europeanschoolradio.com). Σ' αυτή να παρουσιάζει ο καθένας τις μουσικές προτιμήσεις του, σαν μια πλευρά της προσωπικότητάς του, με ένα χαρακτηριστικό μουσικό κομμάτι.
2. Κατά ομάδες ή ατομικά να δημιουργήσετε ένα βιντεοκλίπ για κάποιο τραγούδι που αγαπάτε.